Lietas Nr. 11221103616
Lietas arhīva Nr. K15-0198-17/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2017.gada 15.februārī

Jelgavas tiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja **I.Kniploka,**
piedaloties prokuroram **A.Eglem**
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā **/pers. C/, personas kods /personas kods/,** apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta 1^1.daļā.

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa

k o n s t a t ē

apsūdzētais /pers. C/, būdams persona, kas vada transportlīdzekli, pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, kā rezultātā cietušajam nodarīts vidēja smaguma miesas bojājums.

Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos:

2016.gada 17.septembrī ap plkst.14.27 /pers. C/ vadīja transportlīdzekli "VW Polo" ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/, Jelgavas novadā, Jaunsvirlaukas pagastā, pa ceļu A-8 (Rīga - Jelgava - Lietuvas robeža), virzienā no Rīgas uz Jelgavas pusi. Ceļa posma 43.kilometrā /pers. C/, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 136.punkta prasības, nerīkojās saskaņā ar šiem noteikumiem, lai neradītu satiksmei bīstamu situāciju, nepievērsa pietiekamu uzmanību apkārtnei un tās izmaiņām, un, krustojumā, veicot nogriešanās manevru pa kreisi uz atpūtas kompleksa "/Nosaukums A/" pusi, nedeva ceļu transportlīdzeklim "Lada 1119", ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/, kas brauca pa vienādas nozīmes ceļu pretējā virzienā taisni, kā rezultātā notika abu transportlīdzekļu sadursme.

Minēto ceļu satiksmes noteikumu prasību pārkāpuma un ceļu satiksmes negadījuma rezultātā transportlīdzekļa "Lada 1119" vadītājam /pers. E/ un pasažierei /pers. F/ nodarīti miesas bojājumi:

- /pers. E/ nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi, kas izraisījuši ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21.dienas - krūškurvja sasitums ar krūškaula lūzumu;
- /pers. F/ nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi, kas izraisījuši ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21.dienas - krūškurvja sasitums ar krūškaula lūzumu.

Ar šādām darbībām apsūdzētais /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta 1^1.daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. C/ savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina pilnībā un lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Tiesa, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu, nolēma neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, jo apsūdzētais savu vainu atzina, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai piekrita visi procesa dalībnieki un tiesai materiālu pārbaudes rezultātā nav šaubu par apsūdzētā /pers. C/ vainu inkriminētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 260.panta 1^1.daļas, un viņa nodarījums kvalificēts pareizi.

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumiem, ņem vērā soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus, kā arī citus apstākļus, kuriem ir nozīme taisnīga soda noteikšanā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzētais /pers. C/ izdarīja mazāk smagu noziegumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta 2.daļu par apsūdzētā /pers. C/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu apsūdzētā /pers. C/ atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa nekonstatē.

Vērtējot apsūdzētā **/pers. C/** personību, tiesa ņem vērā: agrāk netiesāts. Precējies, apgādājamo personu nav. Pensionārs.

Pēc paša apsūdzētā /pers. C/ vārdiem, nožēlo izdarīto, sola turpmāk likumpārkāpumus neizdarīt.

Ņemot vērā iepriekš teikto, noziedzīgā nodarījuma raksturu, tā izdarīšanas apstākļus, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību un viņa attieksmi pret izdarīto, to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts ar paaugstinātas bīstamības avotu - automašīnu, un to, ka /pers. C/ agrāk netiesāts, tiesa uzskata, ka apsūdzētā labošanai, lai viņš pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, nosakāms sods – brīvības atņemšanas veidā. Tiesa uzskata, ka sodu piespiedu darba veidā noteikt nav iespējams, jo /pers. C/ ir pensionārs un saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta 2.daļu ir atzīstams par darbnespējīgu personu (*skat. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2015.gada 27.februāra lēmumu Lietā SKK-48/2015*). Savukārt, sodu naudas soda veidā noteikt nav lietderīgi, jo apsūdzētajam ir minimāli ienākumi. Bet ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā /pers. C/ personību, ir pensionārs, agrāk netiesāts, un viņa attieksmi pret izdarīto, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, un to, ka vaļsirdīgi atzina savu vainu un nožēloja izdarīto, un apsolīja tiesai, ka likumpārkāpumus vairs neizdarīs, tiesa iegūst pārliecību, ka /pers. C/ sodu neizciešot, turpmāk jaunus likumpārkāpumus neizdarīs, līdz ar to ir iespējams /pers. C/ notiesāt nosacīti, piemērojot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus.

Tiesas ieskatā, konkrētajā gadījumā apsūdzētā notiesāšana nosacīti ir vērsta uz soda mērķa sasniegšanu un veicinās vainīgās personas resocializāciju sabiedrībā.

Vienlaikus tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais, piekrizdams pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, paātrināja krimināltiesisku attiecību noregulēšanu, proti, izmantoja savas Kriminālprocesa likuma 21.panta 2.daļas 1.punktā norādītās tiesības uz sadarbību un izvēlējies vienkāršāka procesa veidu.

Tiesa uzskata, ka sprieduma izpildes nodrošināšanai apsūdzētajam /pers. C/ piemērotais drošības līdzeklis – dzīvesvietas maiņas

paziņošana, saglabājams līdz spriedums stāsies spēkā.

Lietā ir pieteikta cietušā /pers. E/ prasība par kaitējuma kompensāciju 6222,76 *euro* apmērā, kas sastāv no materiālajiem zaudējumiem 4222,76 *euro* apmērā un morālā kaitējuma 2000 *euro* apmērā un cietušās /pers. F/ prasība par kaitējuma kompensāciju 1531,32 *euro* apmērā, kas sastāv no materiālajiem zaudējumiem 31,32 *euro* apmērā un morālā kaitējuma 1 500 *euro* apmērā, ko tiesas sēdē uzturēja pilnā apmērā. Apsūdzētais/pers. C/ prasību neatzina.

Civillikuma 1779.pants nosaka, ka, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis.

Civillikuma 1635.pants nosaka, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesības cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Ar morālo kaitējumu tiek saprastas fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Ja neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai pret nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Tiesas sēdē cietušais /pers. E/ norādīja, ka morālā kaitējuma summu 2000 *euro* sastāda ciešanas, ko viņam nācās pārdzīvot notikušā sakarā, ka tika radītas neērtības, negadījuma dēļ viņam bija krūškurvja sasitums un lūzums, arī iekšejie orgāni bija sasisti, bija apgrūtinoši piecelties un apgulties, lietoja medikamentus, šobrīd izjūt sāpes krūtīs un sirds apvidu, mutē sajūt asins garšu, pie fiziskas slodzes izjūt sāpes, pēc negadījuma nācas pārdot mežu, lai iegūtu līdzekļus iztikai un automašīnas transportēšanai.

Tiesas sēdē cietusī /pers. F/ norādīja, ka morālā kaitējuma summu 1500 *euro* sastāda ciešanas, ko viņai nācās pārdzīvot notikušā sakarā, tika radītas neērtības, negadījuma dēļ viņai bija krūškurvja sasitums, vēlāk tika konstatēts krūškurvja lūzums, tika piedzīvotas sāpes, bija grūti apgulties un piecelties, viņas brālim nācās palīdzēt mājas darbos, lietoja medikamentus, negadījumā dēļ tika provocētas vecās kaites, ir kļūvusi nervoza.

Tiesa uzskata, ka cietušajiem ir tiesības saņemt nodarītā materiālā un morālā kaitējuma kompensāciju. Noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļi, cietušo pārdzīvojumi notikušā sakarā nenoliedzami sagādāja morālās ciešanas, uz kuru kompensāciju cietušajiem ir tiesības.

Lai gan ir pietiekams pamats materiālā un morālā kaitējuma kompensācijas novērtējumam un noteikšanai pēc būtības, tomēr pastāv apstākļi, kas šobrīd liedz noteikt kaitējuma kompensācijas apmēru, un proti:

Krimināllikuma 260.panta 1^1.daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums ietverts Krimināllikuma XXI nodaļā „Noziedzīgi nodarījumi pret satiksmes drošību". Saskaņā ar „Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma" 19.pantu, personai nodarītie zaudējumi iedalās materiālos zaudējumos un nemateriālos zaudējumos. Ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītie materiālie zaudējumi ir zaudējumi sakarā ar cietušās personas ārstēšanu, pārejošu darbnespēju un citiem gadījumiem. Ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītie nemateriālie zaudējumi ir zaudējumi, kas saistīti ar sāpēm un garīgām ciešanām sakarā ar cietušās personas fizisku traumu un citiem gadījumiem.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2004. gada 14. decembra noteikumi Nr. 1008 „Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem materiālajiem zaudējumiem" nosaka sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītajiem materiālajiem zaudējumiem, kas saistīti ar cietušās personas ārstēšanu, pārejošu darbnespēju, darbspēju zaudējumu vai nāvi. Savukārt Latvijas Republikas Ministru kabineta 2014. gada 17.jūnija noteikumi Nr. 340 „Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem" nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātajā apdrošināšanā par ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem, kas saistīti ar sāpēm un garīgām ciešanām cietušās personas fiziskas traumas un citu gadījumu dēļ.

Krimināllikuma 260.panta 1^1.daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums ietverts Krimināllikuma XXI nodaļā „Noziedzīgi nodarījumi pret satiksmes drošību" un pēc tiesas ieskata neattiecas uz Civillikuma 1635.pantā paredzētajiem gadījumiem. Bez tam, „Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums" ir speciālais likums, līdz ar ko, cietušajiem ar šāda veida lūgumu sākotnēji jāgriežas apdrošināšanas kompānijā. Cietušie/pers. E/ un /pers. F/ norādīja, ka ir izmantojuši savas tiesības un ir vērsušies apdrošināšanas kompānijā ar pretenzijām par materiālo zaudējumu.

Pamatojoties uz augstāk minēto, tiesa uzskata, ka šajā lietā kaitējuma kompensācija par materiālo un morālo kaitējumu nav nosakāma. Minētais neizslēdz iespēju cietušajiem, negūstot pilnu kaitējuma atlīdzību pēc visu pieejamo iespēju izmantošanas vai rodoties jauniem materiāla rakstura izdevumiem, vērsties tiesā ar prasību pret /pers. C/ civiltiesiskā kārtībā. Bez tam, cietušie /pers. E/ un /pers. F/ nav izmantojuši savas tiesības un nav vērsušies apdrošināšanas kompānijā ar pretenzijām par nemateriālo zaudējumu.

Jautājums par lietiskajiem pierādījumiem izlemjams saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu. CD disku ar fotoattēliem - atstājams kriminālprocesa materiālos.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 520.pantu, tiesa

n o s p r i e d

/pers. C/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta 1^1.daļā un sodīt viņu pēc šī panta un daļas **ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.**

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu brīvības atņemšanas sodu noteikt **nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 (sešiem) mēnešiem.**

/pers. C/ piemēroto drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošana, atstāt līdz spriedums stāsies spēkā.

Cietušā /pers. E/ un cietušās /pers. F/ kaitējuma kompensācijas nenoteikt.

Lietisko pierādījumu: CD disku ar fotoattēliem - atstāt kriminālprocesa materiālos.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Jelgavas tiesā.

Tiesnese I.Kniploka